

Vratile se vidre

Vidra

[Goran Šimac](#) • 06/10/2021 u 07:49 •

Dobre vijesti su u medijima rijetke, a još su rijede one koje dolaze iz aktualnog ljudskog svijeta. No srećom, tu su priroda i životinje iz koje češće dopiru neke bolje vijesti. Pogotovo one u kojima se u divljini iznenada zamijete životinjske vrste za koje se mislilo da su nepovratno istrijebljene uslijed ljudske gramzivosti, pohlepe i gluposti. U tu spada i ova: čini se kako su se vidre, te simpatične životinje, vratile u – rijeku Krku.

Vratile se vidre. Dakako, prije par desetljeća ovo ne bi bila nikakva vijest jer je posve normalno da ljupke vidre žive, plivaju, praćakaju se i obitavaju u riječnoj vodi, odnosno vodama rijeke Krke. No sad jest: vidra odavno nije bila viđena u rijeci Krki, premda je to područje desetljećima pod djelomičnom zaštitom. Ali stigla je vidra, najvještiji plivač među kopnenim životinjama, i u Krki je našla siguran i stalan dom, kažu zadovoljno u NP „Krka“.

Vidra

–Na temelju visokog stupnja istraženosti, zahvaljujući videonadzoru i otkrivenim fizičkim tragovima, potvrđena je prisutnost vidre na području Parka od Bilušića buka do Skradina. Od 13. do 15. rujna 2021. neinvazivnom metodom prikupljanja podataka praćena je prisutnost vidre na području NP „Krka“. Potvrđena su dosadašnja saznanja o njejoj prisutnosti duž kanjona rijeke Krke, od Skradina do Bilušića buka, i na sutoku Krke i Čikole. Vidra je u Republici Hrvatskoj strogo zaštićena vrsta. Štite ju Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) i Direktiva o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta. Ugrožena je uglavnom zbog uništavanja i fragmentacije povoljnih staništa i onečišćenja voda – kaže Katia Župan iz NP Krka.

O brojnosti vidre, kažu, ne postoje točna saznanja.

-S obzirom da je ona ciljna vrsta ekološke mreže HR2000918 Šire područje NP Krka, područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove, kao cilj je postavljeno očuvanje 1 320 ha pogodnih staništa potrebnih za održavanje populacije vidre od najmanje dvadeset jedne do dvadeset tri jedinke na tom području. Stoga, uz redovito praćenje prisutnosti vidre, koje se provodi svakih šest godina, JU „NP Krka“ planira i genetsku analizu, koja je primarna i najpreciznija metoda za utvrđivanje veličine populacije vidre. Analizom DNK izoliranog iz dlake ili prikupljenog svježeg izmeta mogu se procijeniti veličina i struktura (mužjaci/ženke) populacije, areal obitavališta, raširenost i genetska raznolikost vidre. – vele u NP Krka.

Tragovi vidrinih šapa u pijesku (foto NP Krka)

Kako možete vidjeti u kratkom video zapisu snimljenom noću u NP Krka, vidra se pojavila na Krki, a tome svjedoče i njezini tragovi na pješčanim obalama, te vidrin izmet i drugi materijalni dokazi.

Inače, vidra, latinskog naziva *Lutra lutra* spada u zvijeri iz porodice kuna. Prilagodena je životu u vodi: njezino su stanište primarno slatke vode. Pod vodom je vrlo okretna jer je grada njezina tijela prilagodena za plivanje i ronjenje. Tijelo joj je vitko, izduženo, kratkih nogu i duga, jednoliko konična repa. Tijelo odrasla mužjaka teškog desetak kilograma s repom je dugo od 100 do 135 cm. Ženke su u pravilu manje: ženka teška oko sedam kilograma duga je od 90 do 125 cm.

Kako bi tako vješto plivala vidra ima plivaću kožicu između svih pet prstiju na svim šapama, mišićavi rep kao pomoć kod plivanja, „brkove“ osjetljive na dodir, odličan vid koji joj omogućava lov pod vodom i debelo krzno koje joj čuva tjelesnu temperaturu. Krzno koje prekriva tijelo smeđe je ili tamnosmeđe boje, sa svjetlijom trbušnom stranom, koja je sivkasta ili bijela. Glasa se jasnim tihim zviždukom, dahtanjem, skvičanjem i režanjem. Vidre međusobno komuniciraju s pomoću mirisa.

Vidrino 'govance', materijalni dokaz njezina prisustva (foto NP Krka)

Dakako, vidra se u vodi u lovu može zadržati dugo, a plijen hvata ostrim i snažnim zubalom. Hrani se prije svega ribama, zatim rakovima, školjkašima, vodozemcima, pticama, malim sisavcima i drugim vodenim beskralješnjacima. Dnevno u lovu provede nekoliko sati, a u potrazi za hranom prelazi velike udaljenosti. Odrasle vidre plivaju brzinom od 1,5 do 2 km na sat, od sedam do osam sati po lovnoj noći.

Vidra je uglavnom aktivna noću, dok preko dana leži u brlogu pod zemljom ili u skloništu iznad zemlje. Na svom teritoriju treba do trideset sigurnih i zaštićenih odmorišta, koje koristi u različite svrhe, a najsigurnije i najnedostupnije koristi kao brloge za okot i podizanje mladih.

Vidra je izrazito teritorijalna životinja koja živi sama, osim tijekom sezone parenja i prve godine života. Razlog usamljeničkom načinu života leži u njejoj potrebi za velikim životnim prostorom. Mužjaci postaju spolno zreli s osamnaest mjeseci, a ženke s dvije godine. Gestacijski period traje dva mjeseca. Okot obično broji od dva do tri mladunca. Stopa njihova mortaliteta je velika pa vidra u godini najčešće podigne tek jedno mladunče i za života ima najviše tri legla.

Vidra u noći (foto NP Krka)

Tijekom prvih šest tjedana života mladunci su potpuno bespomoćni i žive samo od majčina mlijeka. Mužjaci ne sudjeluju u podizanju mladih. Zanimljiva činjenica koju mi neznalice ne bi očekivali je kako mladunci vidrići nauče plivati u dobi od dvanaest tjedana, kad im naraste krzno otporno na vodu. Nakon osam do devet mjeseci mlade se vidre na kratko vrijeme prvi put odvoje od majke, a potpuno samostalne postanu s dvanaest mjeseci.

-Vidre su grabežljivci koji se nalaze na samom vrhu hranidbene piramide te pridonose uspostavi ekološke ravnoteže u vodenim ekosustavima. Za naseljavanje nekog područja vidri je dostupnost plijena često važnija od površine staništa. Srednja vrijednost gustoće vidri iznosi jednu jedinku na 15 km toka. Prirodni neprijatelji su joj sve zvijeri veće od nje. Životni joj je vijek u divljini kratak, prosječno od tri do četiri godine, pa rijetko doživi više od deset godina, dok u kontroliranim uvjetima u zatočeništvu živi i petnaestak godina. – kaže Katia Župan.

Vidrama želimo miran i dug život u Krki.

U potrazi za vidrom na Krki (foto NP Krka)

**Tekst je realiziran uz pomoć sredstava iz Projekta poticanja novinarske izvrsnosti 2021. – Agencije za elektroničke medije.*